

"Çünkü mahlûkat mâbûdiyetten uzaklık noktasında müsâvi oldukları gibi, mahlûkiyet nisbetinde de birdirler..." diye devam eden cümleyi açıklar mısınız?

Allah'tan başka bütün mahlukat ibadet edilmeye, yani ilah olmaya uzaklık noktasında eşit olduğu gibi, mahluk ve yaratılmış olma noktasından da eşittirler. Yani Allah'tan başka her şey yaratılmış anlamında **mahlukat** sınıfındandır. Hiç bir mahlukat yaratılmışlıktan kurtulup ilah olamaz. Mahlûkiyet nisbetinde de birdirler, ifadesi bu manayadır.

Hiçbir insan ne kadar manevi mevki ve makam sahibi de olsa, mahlukluktan (*yaratılmışlıktan*) çıkıp uluhiyet kazanamaz. Bu hususta, İki Cihan Serveri (asm) ile basit bir insan aynı ve eşittir. Bu ölçüyü anlamayan ve bilmeyen insanların ekserisi, aciz ve zaif mahlukatı kendine mabud ve ilah ittihaz etmişler.

Mesela, sanat ve nakış olan tabiat ve sebepler, materyalistler tarafından mabud ve ilah kabul edilmişlerdir. Yine Hristiyan ve Yahudiler, mahluk ve kul olan peygamberlerini uluhiyet mevkiine çıkarıp, dalalete saplanmışlar. **Cahil müşrikler, taş ve toprak olan putları kutsayıp Allah'a şirk koşmuşlardır.**